

UITERSTE DATA AANPASSINGEN WAARDEN PARAMETERS EN STRUCTUURWIJZIGINGEN BELASTINGDIENST 2018

1 Inleiding

De afgelopen twee jaar heeft uw Kamer een overzicht ontvangen van uiterste data om aanpassingen aan parameterwaarden en structuurwijzigingen tijdig en zorgvuldig te kunnen doorvoeren.¹ Voorliggend document betreft een actualisatie, aanscherping en uitbreiding van het overzicht uit 2017.

Parameters zijn bestaande bedragen en percentages in de systemen van de Belastingdienst waarvan de waarden zich eenvoudig laten aanpassen. Veruit de meeste bedragen en percentages waarmee de Belastingdienst werkt zijn parameters. Voor de loon- en inkomstenbelasting kan bijvoorbeeld worden gedacht aan: de tariefpercentages voor de belastingschijven, de lengte van de belastingschijven, en de bedragen en percentages van heffingskortingen; en voor de accijnzen aan: de bedragen en percentages in de tarieven.

Niet *alle* percentages en bedragen zijn echter parameters. *Geen* parameters zijn bijvoorbeeld:

1. getallen die 'hard zijn geprogrammeerd'. Het gaat om bedragen die rechtstreeks in de programmeercode zijn opgenomen;
2. getallen die niet uniform in de systemen zijn opgenomen. Een voorbeeld van deze laatste categorie zijn de verhogingspercentages voor de specifieke zorgkosten. Deze worden toegepast in de aangifteprogrammatuur, waarna het resultaat als onderdeel van een meeromvattend bedrag aan de centrale systemen wordt aangeboden. Gevolg hiervan is dat het niet mogelijk is bij de voorlopige-aanslagregeling rekening te houden met aanpassingen van de verhogingspercentages.

De vaststelling of wel of niet sprake is van een parameter moet van geval tot geval plaatsvinden door middel van een uitvoeringstoets. De introductie van een nieuw bedrag of een nieuw percentage is nooit een aanpassing van de waarde van een parameter, maar vergt een (ingrijpende) structuurwijziging. Voorbeelden van dergelijke structuurwijzigingen zijn de introductie of het vervallen van een schijf in de loon- en inkomstenbelasting, of van een extra 'knikpunt' in een heffingskorting.

Hierna wordt een overzicht gegeven van de uiterste data waarop de waarden van parameters kunnen worden gewijzigd. In het geval een genoemde datum is gepasseerd is het niet meer mogelijk de parameter aan te passen en kan een wijziging bijvoorbeeld leiden tot verschillen tussen de voorlopige en de definitieve aanslag inkomstenbelasting of de noodzaak tussentijds nieuwe loontabellen uit te brengen². Ook zijn de doorlooptijden voor andere aanpassingen dan wijzigingen van de waarde van parameters opgenomen in het overzicht. Deze doorlooptijden zijn sterk afhankelijk van de precieze aard en omvang van de voorgestelde wijzigingen, waarbij in het bijzonder ook van belang is of: 1) een wijziging tot aanpassing van de geautomatiseerde systemen moet leiden; en 2) een wijziging inpasbaar is in, of juist moet concurreren met andere aanpassingen die in de systemen moeten worden doorgevoerd.³ De beschreven doorlooptijden geven dus weliswaar richting, maar van geval tot geval is een individuele beoordeling in de vorm van een uitvoeringstoets noodzakelijk om de echte doorlooptijd voor een bepaalde wijziging te kunnen vaststellen. Door een gunstige samenloop van wijzigingen of ontwikkelingen kunnen doorlooptijden soms korter blijken dan aangegeven.

¹ Kamerstukken II 2015/16, 34302 nr. 118 en Kamerstukken II 2016/17, 31066 nr. 352

² Dit was het geval bij de novelle bij het Belastingplan 2016 (Uitvoeringstoets Novelle Belastingplan 2016; Kamerstukken II 2015/16, 34360 nr. 3 bijlage 637380).

³ Het kan bijvoorbeeld gaan om klein en groot onderhoud van systemen, of andere (eerder) voorgenomen wetswijzigingen die dezelfde systemen raken.

De genoemde data en termijnen behoeven periodiek actualisering, als gevolg van onder meer ontwikkelingen binnen het systeemlandschap en de beschikbaarheid en verdeling van capaciteit binnen de Belastingdienst. Het systeemlandschap is het geheel aan software, hardware, licenties, koppelingen, etc. waarmee de informatievoorziening van de Belastingdienst wordt ondersteund. Het systeemlandschap van de Belastingdienst heeft afhankelijkheden met andere uitvoerders en softwareleveranciers van het bedrijfsleven, maar ook met banken, notarissen, verzekeraars, etc.

Voorbeeld: inkomstenbelasting 2019

Ter illustratie van het in deze notitie beschrevene is een voorbeeld uitgewerkt met de uiterste data voor de inkomstenbelasting voor het belastingjaar 2019. Hierbij wordt uitgegaan van een regulier parlementair behandelingstraject voor het Belastingplan.

- Op 15 september 2017 (ruim 1 jaar voor het betreffende belastingjaar) heeft de Belastingdienst de specificaties vastgezet voor de voorlopige aanslag 2019. Vanaf dat moment bouwt de Belastingdienst de programmatuur waarmee vanaf eind 2018 de voorlopige aanslagen 2019 zullen worden opgelegd.
- Uiterlijk 22 november 2018 (ruim 1 maand voor het betreffende belastingjaar) moeten bij de Belastingdienst de parameters bekend zijn waarmee de op initiatief van de Belastingdienst massaal opgelegde voorlopige aanslagen 2019 worden berekend. Na verwerking van deze parameters in de systemen start de productie van deze voorlopige aanslagen. De verzending start eind 2018.
- Begin december 2018 wordt in het burgerportal mijn.belastingdienst.nl de aanvraag voor de voorlopige aanslag 2019 opengesteld. Daarmee kunnen burgers zelf een nieuwe, of gewijzigde voorlopige aanslag aanvragen. Het burgerportal rekent op dat moment met de parameters na de stemmingen in de Tweede Kamer.
- Na stemmingen in de Eerste Kamer (medio december 2018) zet de Belastingdienst de specificaties voor de definitieve aanslagregeling 2019 vast. Vanaf dat moment bouwt de Belastingdienst de programmatuur waarmee de definitieve aanslagen 2019 zullen worden opgelegd.
- Op 1 maart 2020 wordt het burgerportal mijn.belastingdienst.nl opengesteld voor de aangifte inkomstenbelasting 2019.
- Ondertussen heeft de Belastingdienst op 15 september 2018 de specificaties vastgezet voor de voorlopige-aanslag 2020. Dit is precies een jaar na de start van de cyclus voor de inkomstenbelasting 2019.

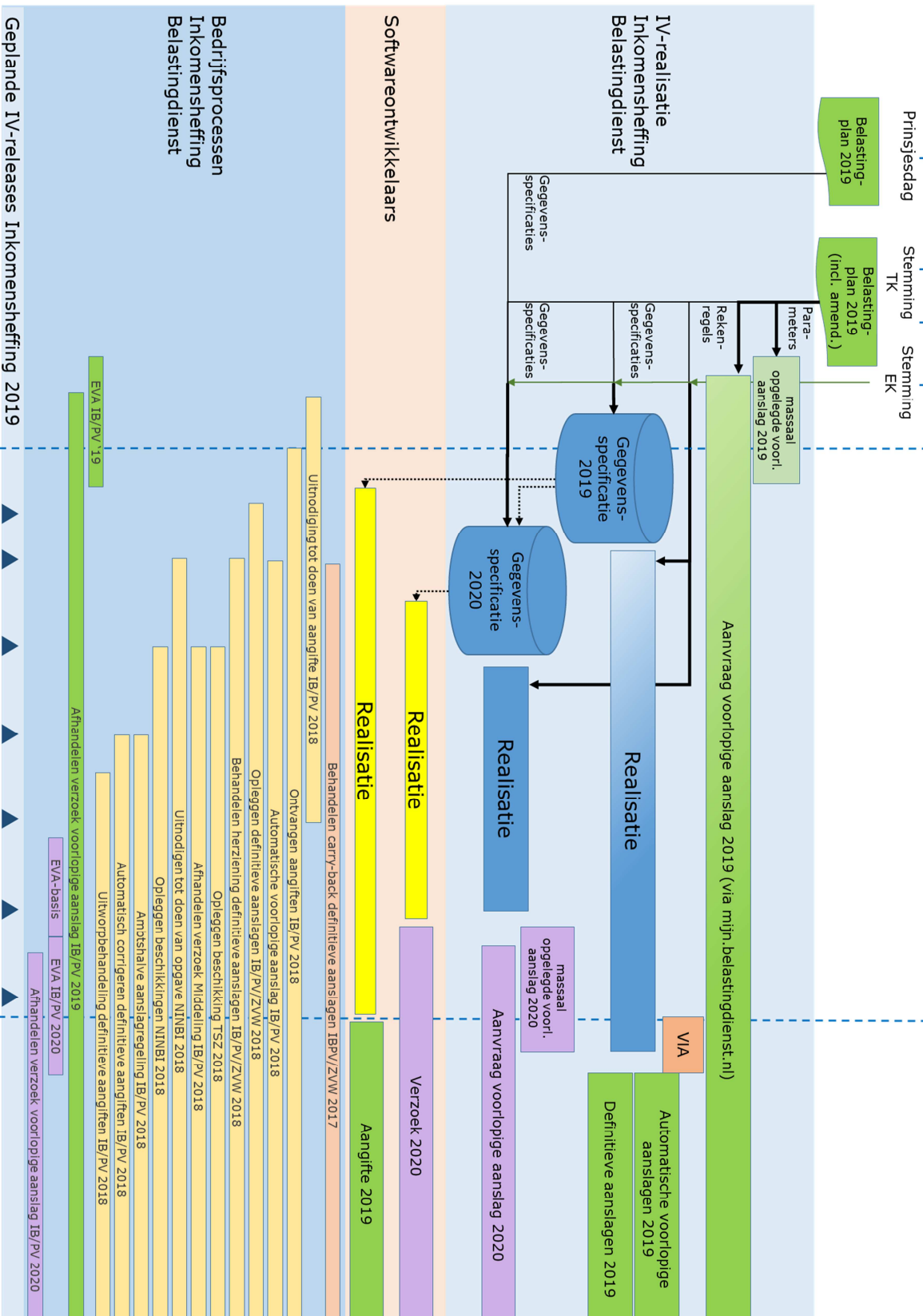
Bovenstaand voorbeeld rondom de inkomensheffing is op de volgende pagina schematisch weergegeven met daarin aangegeven: de benodigde IV-realisatie van de systemen, aanpassingen bij de externe softwareontwikkelaars en de interne bedrijfsprocessen van de Belastingdienst.

Belastingdienst Inkomensheffing

2019

1-1

2020

2 Samenvattend overzicht uiterste data wijziging waarden parameters

De volgende tabel geeft een overzicht van de uiterste momenten waarop de waarden van parameters bekend moeten zijn om per 1 januari van het eerstvolgende jaar in werking te kunnen treden. De genoemde data vallen dan ook, tenzij anders aangegeven, in het jaar (*t-1*) voorafgaand aan de inwerkingstredingdatum.

WIJZIGING WAARDEN PARAMETERS ⁴	UITERSTE DATUM	IN DE PRAKTIJK
Loonheffingen		
wijzigingen loonbelastingtabellen per 1 januari	22 november ⁵	cijfers na stemmingen Tweede Kamer (bij een regulier Belastingplantraject)
Inkomstenbelasting niet-winst		
de voorlopige aanslagen (zowel de massaal opgelegde als de zelf aangevraagde)	22 november	cijfers na stemmingen Tweede Kamer (bij een regulier Belastingplantraject)
Inkomstenbelasting winst		
aanpassing tarieven en schijfhoogtes IH-winst (zowel de massaal opgelegde als de zelf aangevraagde)	22 november	cijfers na stemmingen Tweede Kamer (bij een regulier Belastingplantraject)
Vennootschapsbelasting		
aanpassing tarieven en schijfhoogtes VPB (zowel de massaal opgelegde als de zelf aangevraagde)	1 december	
Toeslagen		
kindgebonden budget, huurtoeslag, kinderopvangtoeslag en zorgtoeslag	15 oktober	cijfers worden voorafgaand aan de deadlines aangeleverd door de beleidsdepartementen
zorgtoeslag standaardpremie	13 november	
Schenk- en erfbelasting		
aanpassing parameters	1 december	
Omzetbelasting		
aanpassing tarieven omzetbelasting*	3 maanden voorafgaand aan de start van een nieuw kalenderkwartaal**	
tariefsindelingen omzetbelasting	1 december**	
<p>* In een periode van twaalf jaar is het maximaal driemaal mogelijk de tarieven voor de omzetbelasting aan te passen (zie paragraaf 4.7.1).</p> <p>** Het bedrijfsleven heeft een langere voorbereidingstijd nodig.</p>		
Milieubelastingen		
aanpassing parameters milieubelastingen (afval, energie, etc.)	1 december	

⁴ Parameters zijn bedragen en percentages in de systemen van de Belastingdienst waarvan de waarde zich eenvoudig laten wijzigen. Veruit de meeste bedragen en percentages waarmee de Belastingdienst werkt zijn parameters, maar niet alle. De vaststelling of wel of niet sprake is van een parameter moet van geval tot geval plaatsvinden met een uitvoeringstoets.

⁵ Bij wijzigingen ná 22 november moet tussentijds per 1 april een nieuwe set loonbelastingtabellen worden uitgebracht.

WIJZIGING WAARDEN PARAMETERS ⁴	UITERSTE DATUM	IN DE PRAKTIJK
Accijnzen en Verbruiksbelasting alcoholvrije dranken		
aanpassing accijnstarieven (alcohol en minerale oliën, maar exclusief tabaksaccijns) en verbruiksbelasting alcoholvrije dranken	15 december	
aanpassing tabaksaccijns	15 december	om met de wettelijke ⁶ drie-maandentermijn voor drukken en toepassen nieuwe zegels rekening te houden, treden wijzigingen per 1 april in werking ^{***}
*** Op grond van de regeerakkoordmaatregelen die onderdeel waren van de Nota van wijziging op het Belastingplan 2018 zijn meegelopen, veranderen per 1 januari 2019, 2020 en 2021 de tarieven. Een eventuele extra verhoging per 1 april van een van die jaren op grond van een voorstel uit een Belastingplan leidt ertoe dat tweemaal in een jaar kosten moeten worden gemaakt voor de wijziging van de tariefcode op het zegel.		
Autobelastingen		
aanpassing tarieven motorrijtuigenbelasting	15 november****	
aanpassing tarieven belasting van personenauto's en motorrijwielen	1 december****	
aanpassing tarieven belasting zware motorrijtuigen	1 oktober	
**** Het bedrijfsleven heeft een langere voorbereidingstijd nodig.		
Dividendbelasting		
aanpassing tarieven teruggaafverzoeken dividendbelasting	1 november	
aanpassing tarieven aangifte dividendbelasting	1 december	
Kansspelbelasting		
aanpassing tarieven kansspelbelasting	1 december	
Assurantiebelasting		
aanpassing tarieven assurantiebelasting	1 november*****	
***** Het bedrijfsleven heeft een langere voorbereidingstijd nodig.		
Overdrachtsbelasting		
aanpassing tarieven overdrachtsbelasting	15 december	
Verhuurderheffing		
aanpassing tarieven verhuurderheffing	1 december	

3 Samenvattend overzicht indicaties overige wijzigingen per middel

De volgende tabel geeft een overzicht van de indicaties van de doorlooptijden van wijzigingen anders dan van parameterwaarden, zodat deze per 1 januari van een volgend jaar in werking kunnen treden. De genoemde data vallen tenzij anders aangegeven in het jaar ($t-1$) voorafgaand aan de inwerkingtredingsdatum. Voor elke wijziging moet met een uitvoeringstoets worden vastgesteld of die in het beschreven stramien valt, of om wat voor reden dan ook een andere doorlooptijd vergt. Voor ingrijpende wijzigingen moet rekening worden gehouden met een langere doorlooptijd. Bij de bepaling van de feitelijke doorlooptijd moet in ieder geval worden gekeken naar:

⁶ artikel 36, lid 6, van de Wet op de accijns.

- mogelijke samenloop met andere wijzigingen, bijvoorbeeld stapeling in het IV-portfolio⁷, bij handhavingsteams of bij de Belastingtelefoon;
- aanpassingen aan werkinstructies;
- benodigde doorlooptijd voor marktpartijen, voor zover een maatregel ook van hen een aanpassing in de systemen of processen vraagt;
- omvang en kenmerken van de geraakte doelgroep;
- benodigdheid van nieuwe (contra)gegevens;
- tijdige aanpasbaarheid in papieren aangifte;
- benodigde communicatie.

INDICATIES OVERIGE WIJZIGINGEN	VOORBEREIDINGSPERIODE
Loonheffingen	
bepaalde wijzigingen op de gegevensset voor de loonheffingen	6 maanden
rubriekswijzigingen in de gegevensset voor de loonheffingen	9 maanden
Inkomstenbelasting niet-winst	
specificaties voor voorlopige aanslag	15,5 maanden
specificaties voor de definitieve aanslag	31 december (t-1)
Inkomstenbelasting winst	
specificaties voor voorlopige aanslag	15,5 maanden
specificaties voor de definitieve aanslag	31 december (t-1)
Vennootschapsbelasting	
specificaties voor de voorlopige aanslag	9 maanden
specificaties voor de definitieve aanslag	1 februari (t)
Toeslagen	
kleine wijzigingen, op basis van bestaande gegevens	12 maanden
grote wijzigingen met bijvoorbeeld nieuwe gegevens	15-18 maanden
Schenk- en erfbelasting	
andere wijzigingen	i.v.m. systeemvernieuwing zijn wijzigingen mogelijk per 1 januari 2020 indien deze uiterlijk 31 december 2018 bekend zijn
Omzetbelasting	
andere wijzigingen omzetbelastingstelsel	i.v.m. systeemvernieuwing sterk afhankelijk van de wijziging
berichtenverkeer in EU-verband	nader te bepalen per voorstel
Milieubelastingen	
vaststelling specificaties voor wijzigingen aan de systemen voor de milieubelastingen	6-18 maanden en i.v.m. systeemvernieuwing per 1 januari 2019 sterk afhankelijk van de wijziging

⁷ Het IV-portfolio is het geheel van aanpassingen in de software en hardware van de Belastingdienst waarvan het noodzakelijk/wenselijk is dat die op enig moment worden doorgevoerd. Het portfolio bevat zowel noodzakelijk beheer en onderhoud als nieuw beleid en modernisering van het IV-landschap zelf. Binnen het portfolio moet prioritering plaatsvinden welke aanpassingen het meest dringend/noodzakelijk zijn en welke voorstellen langer moeten wachten.

INDICATIES OVERIGE WIJZIGINGEN	VOORBEREIDINGSPERIODE
Accijnzen en Verbruiksbelastingen	
andere wijzigingen	12 maanden
Autobelastingen	
motorrijtuigenbelasting	i.v.m. systeemvernieuwing per medio 2019 sterk afhankelijk van de wijziging
belasting van personenauto's en motorrijwielen	i.v.m. systeemvernieuwing per 1 januari 2019 sterk afhankelijk van de wijziging
belasting zware motorrijtuigen	9 maanden
Dividendbelasting	
teruggaaf dividendbelasting	6-12 maanden
aangifte dividendbelasting	i.v.m. beperkte aanpasbaarheid van het aangiftesysteem sterk afhankelijk van de wijziging
Kansspelbelasting	
andere wijzigingen	6-18 maanden en i.v.m. voorgenomen systeemvernieuwing per 1 januari 2019 sterk afhankelijk van de wijziging
Inning	
introductie nieuw belastingmiddel	bijzondere situatie tot eind 2021, zie toelichting § 4.13
Overdrachtsbelasting	
andere wijzigingen	3-9 maanden
Verhuurderheffing	
andere wijzigingen	3-12 maanden

4 Beschrijvingen per middel

Zoals ook in hoofdstuk 3 aangegeven, kan bij ingrijpende wijzigingen de benodigde doorlooptijd langer zijn dan in deze brief beschreven en moet rekening worden gehouden met de samenloop van andere wijzigingen, omvang en samenstelling van de geraakte doelgroep en noodzaak van gegevensstromen.

4.1 Loonheffingen

4.1.1 Aanpassing parameterwaarden

Voor de loonheffingen moeten wijzigingen veelal worden verwerkt in de software van externe leveranciers die de aangepaste software leveren aan circa 670.000 inhoudingsplichtigen. Deze inhoudingsplichtigen moeten op hun beurt tijdig hun loonadministratie op orde brengen. De Belastingdienst onderhoudt hierover nauwe contacten met de softwareleveranciers. Daags na de voorziene stemmingen over het Belastingplanpakket 2019 in de Tweede Kamer start bij de Belastingdienst de verwerking van de parameterwaarden. De definitieve parameterwaarden voor de loonheffingen 2019 worden uiterlijk op 22 november 2018 aan de softwareleveranciers aangeleverd.

4.1.2 Andere aanpassingen

Veelal kunnen rubriekswijzigingen die op 1 april van het jaar voorafgaand (*t-1*) bekend zijn, per 1 januari daaropvolgend worden doorgevoerd. Na 1 april worden in beginsel alleen nog wijzigingen

op de gegevensset doorgevoerd op grond van wet- en regelgeving. Met de softwareleveranciers, UWV en CBS is de afspraak gemaakt dat zij de conceptspecificaties voor de loonaangifte voor het volgende belastingjaar uiterlijk op 1 juli van het jaar voorafgaand ($t-1$) ontvangen.⁸ Voor ingrijpende wijzigingen is een langer voorbereidingstraject nodig.

De introductie van een nieuwe tegemoetkoming in het kader van de WTL is een structuurwijziging voor de loonaangifte. Daarvoor gelden de hiervoor genoemde termijnen.

4.2 *Inkomstenbelasting niet-winst*

4.2.1 Aanpassing parameterwaarden

Het uiterste moment voor aanpassing van parameterwaarden in de inkomstenbelasting wordt gedictieerd door de voorlopige-aanslagregeling. Deze wordt uiterlijk op 22 november van het jaar voorafgaand aan het belastingjaar ($t-1$) in productie genomen. Het doel van de voorlopige-aanslagregeling is belastingplichtigen de verschuldigde inkomstenbelasting gespreid over het jaar te laten betalen ('pay as you earn'), dan wel hun teruggaaf in maandelijkse termijnen te laten ontvangen. Hierdoor kan bijvoorbeeld de teruggaaf voor hypotheekrenteaftrek worden ingezet voor de betaling van hypotheekrente.

Bij de doorlooptijden voor de aanpassing van parameterwaarden in de voorlopige-aanslagregeling moet onderscheid worden gemaakt tussen:

- a. de massaal op initiatief van de Belastingdienst opgelegde voorlopige aanslagen; en
 - b. de op verzoek van de belastingplichtige opgelegde voorlopige aanslagen.
- Ad a: de massaal op initiatief van de Belastingdienst opgelegde voorlopige aanslagen.
De Belastingdienst legt vanaf de tweede helft van december van het jaar voorafgaand aan het belastingjaar ($t-1$) circa vier miljoen voorlopige aanslagen op. In de weken daarvoor vindt de selectie plaats van belastingplichtigen die een voorlopige aanslag moeten ontvangen en wordt berekend hoe hoog de voorlopige aanslagen moeten zijn. De parameterwaarden waarmee deze selecties en berekeningen worden gemaakt, moeten uiterlijk op 22 november ($t-1$) bekend zijn. In de praktijk betekent dit dat de Belastingdienst bij het berekenen van de voorlopige aanslagen de cijfers na de stemmingen over het Belastingplanpakket in de Tweede Kamer gebruikt.
 - Nadat de berekening van de massaal opgelegde voorlopige aanslagen is gestart, is het niet meer mogelijk daarin in te grijpen.
 - Aanpassingen van parameterwaarden voor de inkomstenbelasting van na 22 november ($t-1$), bijvoorbeeld in het geval van een novelle, kunnen nog wel worden verwerkt in de definitieve-aanslagregeling voor jaar t die na afloop van het belastingjaar ($t+1$) wordt opgelegd. Ook kunnen burgers zelf een nieuwe voorlopige aanslag vragen waarin wel met de bijgestelde parameterwaarden wordt gerekend (zie hierna). De praktijk leert echter dat de meeste burgers zo'n aanvraag niet doen. Optredende verschillen moeten worden rechtgetrokken bij de definitieve-aanslagregeling na afloop van het jaar en resulteren dan in terug te vorderen bedragen, of nabetalingen. Afhankelijk van de aangepaste parameterwaarde(n) kan verrekening voor werknemers al eerder geheel of gedeeltelijk verlopen via de loonheffingen.
 - Ad b: verwerking van door belastingplichtigen zelf aangevraagde voorlopige aanslagen.
De Belastingdienst stelt belastingplichtigen in staat de door hen ontvangen voorlopige aanslag bij te stellen, of zelf initiatief te nemen een voorlopige aanslag aan te vragen. Daartoe kunnen zij gebruik maken van het burgerportal (mijn.belastingdienst.nl). Het burgerportal voor het aanvragen van een nieuwe of gewijzigde voorlopige aanslag voor het eerstvolgende jaar gaat begin december voorafgaand ($t-1$) live. Het burgerportal rekent op dat moment met de

⁸ De gegevensset voor jaar t wordt in juli van jaar $t-1$ gepubliceerd in de Staatscourant, de doorwerking van eventuele wijzigingen in wet- en regelgeving wordt in december van jaar $t-1$ gepubliceerd in de Staatscourant.

parameterwaarden zoals daarover in de Tweede Kamer bij het Belastingplanpakket is gestemd.⁹

4.2.2 Andere aanpassingen

De specificaties – anders dan aanpassingen van parameterwaarden – voor de voorlopige aanslag voor het jaar t moeten 15,5 maand voorafgaand aan het belastingjaar ($t-2$) bekend zijn om in de voorlopige-aanslagregeling verwerkt te kunnen worden. Mogelijke aanpassingen die opkomen tijdens de parlementaire behandeling van het Belastingplanpakket worden door de Belastingdienst beoordeeld om te bezien of het nog mogelijk is deze ook in de voorlopige-aanslagregeling voor jaar t te verwerken. In deze weging wordt onder andere gekeken naar stapeling in het portfolio van de Belastingdienst, omvang van de geraakte doelgroep, hoogte van financieel belang voor belastingplichtigen, beschikbaarheid van contra-informatie, aanpasbaarheid in papieren biljetten, benodigd communicatietraject, technische omvang van de wijziging, etc.

Indien mogelijke afwijkingen tussen de voorlopige aanslag en definitieve aanslag worden geaccepteerd, kunnen de specificaties voor de definitieve aanslag voor jaar t anders dan wijzigingen van parameterwaarden worden gewijzigd tot 31 december van het jaar voorafgaand aan het belastingjaar ($t-1$). Op 1 maart ontvangen de softwareleveranciers de specificaties.

4.3 *Inkomstenbelasting winst*

4.3.1 Aanpassing parameterwaarden

Voor de inkomstenbelasting winst (IH-winst) gelden dezelfde termijnen als voor de inkomstenbelasting niet-winst. Verschil met de inkomstenbelasting niet-winst is dat het winstbegrip niet gedetailleerd in de voorlopige-aanslagregeling is ingebouwd. Dit betekent dat ondernemers die in de voorlopige aanslag al rekening willen houden met wijzigingen in het winstbegrip in de meeste gevallen zelf initiatief moeten nemen om een gewijzigde voorlopige aanslag aan te vragen. In de praktijk leidt dit niet tot problemen, omdat ondernemers er aan zijn gewend dat hun definitieve aanslag, mede als gevolg van de fluctuaties in de winst, kan afwijken van de voorlopige aanslag.

Een beperkt aantal vrijstellingen, waaronder de ondernemersaftrek en de mkb-winstvrijstelling, zijn wel als parameters in de voorlopige aanslag ingebouwd. Sommige parameterwaarden zijn uitsluitend in de toelichting bij de voorlopige aanslag opgenomen.

4.3.2 Andere aanpassingen

Voor andere dan parameteraanpassingen gelden dezelfde termijnen als beschreven in paragraaf 4.2.2 voor de inkomstenbelasting niet-winst.

4.4 *Vennootschapsbelasting*

4.4.1 Aanpassing parameterwaarden

De parameterwaarden in de (voorlopige) aanslagregeling vennootschapsbelasting (VPB) zijn de VPB-tarieven en de schijflengten. Het uiterste moment voor aanpassing van parameterwaarden in de vennootschapsbelasting wordt gedictieerd door de voorlopige aanslag. Om de voorlopige-aanslagregeling tijdig in productie te kunnen nemen, moeten de parameterwaarden uiterlijk 1 december van het jaar voorafgaand aan het belastingjaar ($t-1$) bekend zijn. De voorlopige aanslag wordt aan het begin van boekjaar verstuurd. Het boekjaar kan het kalenderjaar zijn, een aantal belastingplichtigen kiest voor een gebroken boekjaar.

⁹ Eind 2015 werden enkele parameterwaarden in de tweede helft van december aangepast als gevolg van een novelle. Deze aanpassingen zijn enkele dagen na de stemmingen in de Eerste Kamer in het burgerportal doorgevoerd. In deze situatie is de verwerking van verzoeken om een voorlopige aanslag aangehouden, zodat met de definitieve parameterwaarden kon worden gerekend. Het gevolg hiervan was dat de voorlopige aanslagen later werden verstuurd dan gepland.

4.4.2 Andere aanpassingen

De specificaties voor de voorlopige-aanslagregeling – anders dan aanpassingen van parameterwaarden – voor het belastingjaar t moeten bekend zijn op 1 april ($t-1$).

De specificaties voor de definitieve aanslagregeling – anders dan wijzigingen van parameterwaarden – voor belastingjaar t moeten vaststaan op 1 februari van datzelfde jaar t . Op 1 maart ontvangen de softwareleveranciers de specificaties.

4.5 Toeslagen

4.5.1 Aanpassing parameterwaarden

Voor toeslagen geldt net als voor de inkomstenbelasting dat de Belastingdienst al vóór de jaarwisseling begint met het vaststellen van rechten. Daarvoor start de Belastingdienst in de tweede helft van oktober ($t-1$) het proces massaal automatisch continueren (MAC), waarin circa zes miljoen toeslaggerechtigden bericht krijgen over de hoogte van hun toeslag per 1 januari van het volgende jaar (t). De toeslag voor januari wordt al in de tweede helft van december aan de toeslaggerechtigden overgemaakt.

Met de verantwoordelijke beleidsdepartementen is de afspraak gemaakt dat zij de benodigde parameterwaarden voor huurtoeslag, kinderopvangtoeslag zorgtoeslag en kindgebonden budget uiterlijk 15 oktober ($t-1$) bij de Belastingdienst aanleveren. Zodra de parameterwaarden binnen zijn, worden deze in de systemen geladen en wordt het MAC-proces voor deze toeslagen gestart. Omdat de premievaststelling voor de Zorgverzekeringswet niet eerder bekend is, wordt de standaardpremie uiterlijk 13 november ($t-1$) aangeleverd. Dit is net op tijd om dit laatste element van de zorgtoeslag nog aan het verder al geheel gereedstaande MAC-proces toe te voegen. Nadat het MAC-proces is gestart, is het niet meer mogelijk om met gewijzigde parameterwaarden in de voorschotverstrekking in te grijpen.

4.5.2 Doorwerking wijzigingen in het toetsingsinkomen

De hoogte van een toeslag is onder meer afhankelijk van het toetsingsinkomen. In de praktijk is dit het belastbare inkomen, of – indien geen aanslag inkomstenbelasting wordt opgelegd – het belastbare loon in het jaar waarop de toeslag betrekking heeft. Het MAC-proces draait voorafgaand aan het jaar ($t-1$), terwijl het toetsingsinkomen pas na afloop van het jaar ($t+1$) vaststaat. De Belastingdienst maakt in het MAC-proces zoveel mogelijk gebruik van laatst bekende inkomensgegevens.

In het verleden is het meermaals voorgekomen dat een wijziging in de loon-/inkomstenbelasting per 1 januari doorwerkte naar het toetsingsinkomen voor toeslagen voor datzelfde jaar. In de praktijk beschikt de Belastingdienst in de meeste gevallen niet over informatie waarmee kan worden vastgesteld wat voor individuele toeslaggerechtigden het effect van die wijziging is voor hun toetsingsinkomen. Dat blijkt pas als het toetsingsinkomen na afloop van het jaar is vastgesteld en wordt gebruikt bij het definitief toekennen van de toeslag(en).

Dit betekent dat toeslaggerechtigden zelf actie moeten ondernemen om wijzigingen in hun toetsingsinkomen die het gevolg zijn van aanpassingen in de loon-/inkomstenbelasting te laten verwerken in de hoogte van hun toeslagenvoorschot. Doen zij dat niet, dan trekt de Belastingdienst dat na afloop van het jaar recht in de vorm van een nabetaling aan de toeslaggerechtigde, of een door de toeslaggerechtigde te betalen terugvordering.

4.5.3 Andere aanpassingen

De uiterste datum waarop andere aanpassingen moeten vaststaan, is sterk afhankelijk van de aard van de wijziging. Kleine wijzigingen, waarbij op basis van bestaande gegevens regels worden aangepast, moeten uiterlijk 12 maanden voorafgaand aan het toeslagjaar vaststaan ($t-1$). Grote wijzigingen waarbij bijvoorbeeld gebruik moet worden gemaakt van nieuwe gegevens moeten

minimaal 15-18 maanden van tevoren vaststaan, afhankelijk van de mate van ingrijpendheid van de aanpassing.

4.6 *Schenk- en erfbelasting*

4.6.1 Aanpassing parameterwaarden

De aangifte schenk- en erfbelasting kan worden gedaan vanaf eind februari van het jaar waarop deze ziet. Om de aangifte daartoe tijdig gereed te hebben, moeten aanpassingen van parameterwaarden (bv. hoogtes van vrijstellingen en tarieven) uiterlijk op 1 december in het jaar daaraan voorafgaand ($t-1$) bekend zijn.

4.6.2 Andere aanpassingen

Het huidige ICT-systeem voor de schenk- en erfbelasting is zodanig verouderd dat het niet mogelijk is daarin systeemwijzigingen door te voeren. Momenteel wordt een nieuw systeem gebouwd. Hierdoor kunnen vanaf 1 januari 2020 weer andere wijzigingen dan parameterwijzigingen worden doorgevoerd. Wijzigingen die per 1 januari 2020 in zouden moeten gaan, moeten uiterlijk 31 december 2018 bekend zijn.¹⁰

4.7 *Omzetbelasting*

4.7.1 Aanpassing parameterwaarden

Tariefsaanpassingen voor de omzetbelasting moeten zowel in de systemen van de Belastingdienst als in de systemen van het bedrijfsleven worden verwerkt. De Belastingdienst heeft daarvoor een voorbereidingstijd nodig van minimaal drie maanden. Het bedrijfsleven heeft een langere voorbereidingstijd nodig, omdat daar naast de systemen ook prijzen en afspraken moeten worden aangepast.

Tariefsaanpassingen voor de omzetbelasting kunnen alleen per de eerste dag van een nieuw kalenderkwartaal in werking treden. De reden is dat veel ondernemers op kwartaalbasis aangifte omzetbelasting doen.

Zoals is beschreven in de ICT-ontwikkelaanpak voor de Belastingdienst, vraagt het omzetbelastingssysteem bijzondere aandacht¹¹. Gevolg hiervan is dat mogelijkheden tot het doorvoeren van tariefsaanpassingen beperkt zijn. Het huidige systeem kan maximaal drie tarieven bevatten: het geldende tarief en de twee voorafgaande tarieven. Een tarief moet tot 10 jaar na zijn geldigheid beschikbaar blijven in het systeem. Als gevolg hiervan is het naar de huidige stand de tot 1 oktober 2022 eenmaal mogelijk het algemene tarief voor de omzetbelasting aan te passen.

4.7.2 Wijzigingen in tariefsindelingen

Wijzigingen in de tariefsindelingen voor bepaalde goederen en diensten, bijvoorbeeld van het verlaagde naar het algemene tarief binnen de bestaande tariefsstructuren, moeten voor de Belastingdienst minimaal een maand van tevoren bekend zijn. Het bedrijfsleven dient de wijzigingen in de administratie te verwerken en kan daarvoor een langere doorlooptijd nodig hebben. Dit is ervan afhankelijk welke bedrijven door de wijziging worden geraakt en welk overgangsrecht van toepassing is.

4.7.3 Andere aanpassingen

Andere aanpassingen in het omzetbelastingssysteem zijn niet mogelijk tot het huidige systeem is vervangen.

De berichtenuitwisseling over de omzetbelasting met andere EU-lidstaten wordt ondersteund met separate, wel aanpasbare applicaties. Wijzigingen van de van toepassing zijnde Europese

¹⁰ Kamerstukken II 2017/18, 31066 nr. 401

¹¹ 'Van werkend naar robuust', p. 10, bijlage bij Kamerstukken II 2014/15, 31066 nr. 215.

regelgeving worden door de Belastingdienst beoordeeld om te bezien of en op welke termijn deze in de systemen kunnen worden verwerkt.

4.8 Milieubelastingen

4.8.1 Aanpassing parameterwaarden

Aanpassingen van parameterwaarden voor de milieubelastingen¹² kunnen nog tijdig per 1 januari van een jaar worden doorgevoerd indien deze 1 december van het jaar voorafgaand ($t-1$) bekend zijn. De wijzigingen kunnen dan ook nog tijdig door het bedrijfsleven in de administraties worden verwerkt.

4.8.2 Andere aanpassingen

De specificaties voor wijzigingen aan de systemen voor de milieubelastingen moeten minimaal 6 tot 18 maanden van tevoren vaststaan om deze per 1 januari van een bepaald jaar te kunnen toepassen. Naar verwachting wordt het huidige systeem in de loop van 2018 vervangen. In verband hiermee kunnen tot eind 2018 geen complexe grondslagwijzigingen meer worden doorgevoerd.

4.9 Accijnzen en verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken

4.9.1 Aanpassing parameterwaarden

Aanpassingen van parameterwaarden voor de accijnzen en de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken moeten uiterlijk op 15 december van het jaar voorafgaand ($t-1$) bekend zijn om per 1 januari van het volgende jaar in werking te kunnen treden.

Uitzondering hierop vormen de tabaksaccijnzen.¹³ De reden hiervoor is dat leveranciers van tabaksproducten tijdig nieuwe tabakszegels moeten laten drukken en toepassen. Daarmee is een doorlooptijd van drie maanden na publicatie in het Staatsblad gemoeid. Om die reden gaan uit een Belastingplan voortvloeiende wijzigingen per 1 april in.

In de nota van wijziging op het Belastingplan 2018 is voorzien in een wijziging van het tarief van de accijns voor tabaksproducten per 1 januari 2019, 2020 en 2021. Een eventuele extra verhoging per 1 april van een van die jaren op grond van een voorstel uit een Belastingplan leidt ertoe dat tweemaal in een jaar kosten moeten worden gemaakt voor de wijziging van de tariefcode op het zegel.

4.9.2 Andere aanpassingen

Voor complexe wijzigingen, waar bijvoorbeeld ook de aangifte- en teruggaafformulieren moeten worden aangepast, moeten de specificaties voor wijzigingen aan de systemen voor de accijnzen en de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken minimaal 12 maanden van tevoren ($t-1$) vaststaan, om deze per 1 januari van een bepaald jaar te kunnen toepassen.

4.10 Autobelastingen

4.10.1 Aanpassing parameterwaarden

Tariefsaanpassingen voor de motorrijtuigenbelasting moeten uiterlijk 15 november¹⁴ van het jaar voorafgaand ($t-1$) bekend zijn om per 1 januari van het volgende jaar in werking te kunnen treden. Tariefsaanpassingen voor de belasting van personenauto's en motorrijwielen moeten uiterlijk

¹² Energiebelasting (inclusief opslag duurzame energie), afvalstoffenbelasting, kolenbelasting, belasting op leidingwater.

¹³ Artikel 36, zesde lid van de Wet op de accijns.

¹⁴ De MRB is een tijdvakbelasting die voor aanvang van het tijdvak moet worden betaald. Om de belastingplichtige voldoende tijd te geven om aan de verplichting te kunnen voldoen, moet de rekening een maand voor aanvang van het tijdvak al op de mat liggen. Daarmee rekening houdend moet de berekening van de aanslagen anderhalve maand voorafgaand aan het tijdvak worden gestart.

1 december van het jaar voorafgaand ($t-1$) bekend zijn om per 1 januari van het volgende jaar in werking te kunnen treden. Voor generieke tariefsaanpassingen (die geen of beperkte gevolgen hebben op de markt) geldt voor het bedrijfsleven een implementatietermijn van 3 maanden. Voor andere aanpassingen zoals schijfgrenzen en CO₂-uitstootgrenzen geldt voor het bedrijfsleven een langere termijn dan 3 maanden.

Als gevolg van het internationale karakter van de belasting zware motorrijtuigen moeten tariefsaanpassingen voor deze belasting ook door de andere verdragslanden worden bekrachtigd. Na bekrachtiging van de tariefsaanpassing is de doorlooptijd voor de aanpassing 3 maanden ($t-1$). Aanpassingen van de belasting zware motorrijtuigen kunnen ook op een ander moment dan 1 januari in werking treden.

4.10.2 Andere aanpassingen

Andere wijzigingen aan de systemen voor de motorrijtuigenbelasting en de belasting personenauto's en motorrijwielen moeten tot de invoering van de nieuwe ICT-ondersteuning van geval tot geval worden beoordeeld of doorvoering voor of na oplevering van de ICT-ondersteuning mogelijk is en wat de noodzakelijke doorlooptijd is. Na oplevering van het nieuwe geautomatiseerde systeem worden eerst de aanpassingen voortvloeiend uit de Autobrief II¹⁵ gerealiseerd. Het geautomatiseerde systeem voor de belasting op personenauto's en motorrijwielen wordt in 2018 opgeleverd. De verwachting is dat tot begin 2019 geen ingrijpende aanpassingen voor de belasting personenauto's en motorrijwielen mogelijk zijn en tot medio 2019 voor de motorrijtuigenbelasting.¹⁶

De specificaties voor andere wijzigingen aan de systemen voor de belasting zware motorrijtuigen moeten uiterlijk 1 april van het jaar voorafgaand ($t-1$) vaststaan om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen.

4.11 *Dividendbelasting*

4.11.1 Aanpassing parameterwaarden

De parameterwaarden waarmee teruggaafverzoeken dividendbelasting worden berekend, moeten uiterlijk op 1 november van het jaar voorafgaand ($t-1$) bekend zijn om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen. Voor de aangifte dividendbelasting gelden de termijnen van de vennootschapsbelasting. Deze parameterwaarden moeten uiterlijk op 1 december van het jaar voorafgaand aan het belastingjaar ($t-1$) bekend zijn.

4.11.2 Andere aanpassingen

De specificaties voor wijzigingen aan de systemen voor teruggaaf dividendbelasting moeten uiterlijk 6 tot 12 maanden van het jaar voorafgaand ($t-1$) vaststaan om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen. In verband met de beperkte aanpasbaarheid van het aangiftesysteem kunnen daarin geen complexe wijzigingen worden doorgevoerd.

4.12 *Kansspelbelasting*

4.12.1 Aanpassing parameterwaarden

De parameterwaarden waarmee de aangifte kansspelbelasting wordt berekend moeten uiterlijk op 1 december van het jaar voorafgaand ($t-1$) bekend zijn om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen.

4.12.2 Andere aanpassingen

De specificaties voor andere wijzigingen aan de systemen voor de kansspelbelasting moeten afhankelijk van de complexiteit uiterlijk 6 tot 18 maanden van het jaar voorafgaand ($t-1$) vaststaan om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen. Naar verwachting wordt het

¹⁵ Kamerstukken II 2015/16, 34391 nr. 5

¹⁶ Kamerstukken II 2017/18, 31066 nr. 401

huidige systeem in de loop van 2018 vervangen. In verband hiermee kunnen tot eind 2018 geen complexe wijzigingen meer worden doorgevoerd.

4.13 *Inning*

Bij de introductie van een nieuw belastingmiddel moet ook altijd de aansluiting op de inningssystemen worden gerealiseerd. In de 21e Halfjaarsrapportage is een risico gesignaleerd ten aanzien van het automatiseringssysteem ETM (enterprise tax management)¹⁷, omdat het vervangende systeem niet tijdig klaar is. In de periode dat de Belastingdienst werkt aan een vervangend systeem (uitfaseren ETM – op dit moment voorzien tot aan derde kwartaal 2021) zijn er beperkte mogelijkheden voor wijzigingen vanuit wet- en regelgeving. Wijzigingen binnen heffingssystemen die aansluiten op ETM zijn wel mogelijk, zoals bijvoorbeeld parameteraanpassingen, wijzigingen van een heffingspercentage in de energiebelasting of de invoering van een extra heffingsvrijstelling zoals bij de verhuurdersheffing. Voor ingrijpender wijzigingen zoals nieuwe middelen met impact op het traject uitfaseren ETM is in deze periode in beginsel geen ruimte.

Na deze periode moet rekening worden gehouden met een realisatieperiode van een half tot 1 jaar voor aansluiting van nieuwe belastingmiddelen.

4.14 *Assurantiebelasting*

4.14.1 Aanpassing parameterwaarden

De parameterwaarden in het aangifteformulier voor de assurantiebelasting moeten uiterlijk op 1 november van het jaar voorafgaand ($t-1$) bekend zijn om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen. Het bedrijfsleven heeft een langere voorbereidingstijd nodig.

4.15 *Overdrachtsbelasting*

4.15.1 Aanpassing parameterwaarden

De overdrachtsbelasting is een tijdstipbelasting. De notaris moet daarvoor op enig moment weten welk tarief moet worden toegepast. De parameterwaarden voor de overdrachtsbelasting moeten uiterlijk op 15 december van het jaar voorafgaand ($t-1$) bekend zijn om deze per 1 januari van het volgende jaar verwerkt te hebben in de communicatie.

4.15.2 Andere aanpassingen

De specificaties voor andere wijzigingen aan de systemen voor de overdrachtsbelasting moeten afhankelijk van de complexiteit uiterlijk 3 tot 9 maanden van het jaar voorafgaand ($t-1$) vaststaan om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen.

4.16 *Verhuurderheffing*

4.16.1 Aanpassing parameterwaarden

De parameterwaarden voor de verhuurderheffing moeten uiterlijk op 1 december van het jaar voorafgaand ($t-1$) bekend zijn om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen.

4.16.2 Andere aanpassingen

De specificaties voor andere wijzigingen aan de systemen voor de verhuurderheffing moeten afhankelijk van de complexiteit uiterlijk 3 tot 12 maanden van het jaar voorafgaand ($t-1$) vaststaan om deze per 1 januari van het volgende jaar te kunnen toepassen.

¹⁷ Kamerstukken II 2017/18, 31066 nr. 401